

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2016

EAPN-Fin – Suomen köyhyyden ja syrjäytymisen vastainen verkosto – on avoin toimintafoorumi köyhyyttä ja syrjäytymistä vastaan toimiville järjestöille, ryhmille ja kansalaisille. Verkosto on perustettu vuonna 1994. Verkostoon kuuluu 37 järjestöä tai muuta yhteisöä. EAPN-Fin on Euroopan köyhyyden vastaisen verkoston EAPN:n (European Anti-Poverty Network) jäsen.

Verkosto on perustettu parantamaan köyhyydessä elävien, syrjäytyneiden ja syrjäytymisuhassa olevien asemaa ja edistämään sosiaalisia oikeuksia, perusturvaa, hyvinvointia sekä itsenäistä suoriutumista.

Verkoston tavoitteena on

- tukea köyhyyden ja syrjäytymisen vastaista toimintaa paikallisesti, alueellisesti, valtakunnallisesti ja kansainvälisesti sekä edistää eri toimijoiden välistä yhteistyötä
- tuoda esiin köyhien ja syrjäytyneiden oma ääni sekä lisätä päättäjien ja kansalaisten ymmärrystä köyhyyden syistä ja seurauksista
- toimia Suomen ja Euroopan unionin välisen sosiaalipoliittisen keskustelun ja vuorovaikutuksen edistäjänä.

1. VERKOSTON VAHVISTAMINEN

Vuosi 2016 on EAPN-Finin strategian 2016–2020 ensimmäinen toteuttamisvuosi. Vuonna 2016 toimintaa suunnataan uuden strategian linjausten mukaan.

Verkoston tärkein voimavara ovat jäsenyhteisöt. Vuonna 2016 tavoitteena on strategian mukaisesti edelleen **vahvistaa yhteistyötä jäsenistön kanssa ja kutsua uusia jäseniä mukaan toimintaan**. Jäsentahoja pyritään saamaan voimakkaammin mukaan toimintaan mm. työryhmäjäsenyyksien ja blogikirjoitusten kautta. Verkosto tarjoaa jäsentahoille sisältöjä ja materiaaleja hyödynnettäväksi heidän omissa tilaisuuksissaan ja viestinnässään. Jäsentahojen toimintaa ja tapahtumia pyritään tuomaan vahvemmin esille verkoston viestinnässä.

EAPN-Finin verkkosivuja päivitetään säännöllisesti (www.eapn.fi) ja ollaan mukana sosiaalisessa mediassa (Facebook www.facebook.com/eapnfin ja Twitter www.twitter.com/eapn_fin). Verkkosivuilta voi kuka tahansa tilata **uutiskirjeen**. Näin tiedotuksen piiriin pääsee jäsenistön lisäksi myös muut kiinnostuneet asiantuntijat ja kansalaiset. Uutiskirje lähetetään vähintään neljä kertaa vuodessa.

Verkkosivuilta löytyy **blogi**, jossa pyritään säännöllisesti julkaisemaan kirjoituksia jäsenistöltä, hallituksen ja työryhmien jäseniltä ja muilta asiantuntijoilta. Jatkossa pyritään saamaan blogiin säännöllisesti myös kokemusasiantuntijoiden kirjoituksia.

Kansainvälinen toiminta

EAPN-Fin on yksi 31 kansallisesta EAPN:n (European Anti-Poverty Network) verkostojäsenestä. EAPN-Finin kuten koko eurooppalaisen verkoston haasteena on huolehtia siitä, että köyhyys- ja osallisuuskohdat otetaan EU:n kehittämisessä huomioon tasaveroisesti talouspolitiikan rinnalla. EU-politiikassa kansalaisten sosiaaliset perusoikeudet ja hyvinvointinäkökohdat ovat jääneet eurokriisin varjoon.

EAPN-Fin verkoston tehtävänä on välittää tietoa Suomen köyhyys- ja syrjäytymistilanteesta ja sen haasteista EAPN:lle ja sen kautta EU:lle. EAPN-Finin tehtävänä on myös mahdollisuuksien mukaan levittää kansallisella tasolla tietoa EAPN:n ja EU:n ajankohtaisesta köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisesta toiminnasta ja sen keskeisistä haasteista. Tämä on tärkeää kokonaisymmärryksen lisäämiseksi entistä globaalimmassa toimintaympäristössä.

Jokaisella kansallisella verkostolla - myös EAPN-Finillä - on **edustajansa EAPN Euroopan toiminnassa**. Euroopan tason toiminta on rakenteistumassa uudelleen. EAPN-Fin on aktiivisesti vaikuttamassa tehokkaamman ja selkeämmän toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

Toimintavuonna osallistutaan **EAPN:n yleiskokoukseen, Excon ja EUISG-työryhmän kokouksiin** sekä harkinnan mukaan **EAPN:n järjestämiin seminaareihin ja muihin tilaisuuksiin**.

Toimintavuoden aikana harkitaan tapauskohtaisesti EAPN-Finin edustus mahdollisesti perustettavissa uusissa EAPN:n työryhmissä.

EAPN-Fin osallistuu Itävallan verkoston vetämään köyhysaiheisen journalismipalkinnon kehittämisprojektiin. Hankkeessa on tavoitteena nostaa esille ja tehdä ymmärrettäväksi köyhyyden ilmiöitä ja kokemuksia uuden journalismipalkinnon kautta. Tarkoituksena on kehittää jatkossa vuosittain myönnettävä palkinto journalistille, jotka kunnioittavasti ja sosiaalisia syitä analysoiden kirjoittavat köyhyyttä kokeneiden elämästä.

EAPN-Fin on mukana EAPN-Latvian ja Latvian Women Rights Institutun vetämässä **hankkeessa, jossa kehitetään Itämerenmaiden järjestöjen ja verkostojen yhteistyötä**. Hankkeen tavoitteena on tukea demokratiaa, sukupuolten välistä tasa-arvoa ja kehittää kansalaisyhteiskuntaa kolmannen sektorin yhteistyöllä. Hankkeen käytännön toteuttamisesta Suomessa vastaa Kirkkohallitus. Hankkeen puitteissa toteutetaan vuonna 2016 kansallinen seminaari ja työpaja.

Osana yhteistyön kehittämistä eri tahojen (ks. kohta 2) kanssa EAPN-Fin **selvittää opintomatkan tekemistä Brysseliin** loppuvuonna 2016 tai vuonna 2017. Opintomatalla olisi mahdollista tutustua EU:n toimintaan, EAPN:n Brysselin toimistoon, suomalaisiin meppeihin ja muihin mahdollisiin yhteistyötahoihin.

Osallistutaan Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan eurooppalaiseen foorumiin osana sosiaali- ja terveysministeriön delegaatiota.

2. VAIKUTTAMISTYÖN VAHVISTAMINEN

Pyritään **lisäämään verkoston tunnettuutta ja kehittämään ja tiivistämään yhteistyötä eri yhteistyötahojen kanssa** (mm. tutkijat, STM, Euroopan komission Suomen toimisto, Kuka kuuntelee köyhää -verkosto, eduskunnan Köyhyysryhmä).

Eurooppa 2020 -strategian kansallisen tavoitteen edistyminen köyhyys- ja syrjäytymisriskissä elävien köyhien määrän vähentämisessä 150 000 henkilöllä vuoteen 2020 mennessä on verkoston erityisen seurannan ja vaikuttamisen kohteena. Seurataan talouspolitiikan EU-ohjauksjaksoa (European Semester) ja vaikutetaan siihen kansallisesti EAPN:n EUISG-työryhmän kautta.

EAPN-Fin seuraa hallituksen toiminnan vaikutuksia köyhyyteen ja köyhyysriskissä eläviin ihmisiin. Vaikuttamistyötä tehdään lähestymällä päättäjiä verkoston oman sekä EAPN:n tuottaman materiaalin avulla, järjestämällä tapahtumia ja viestimällä verkoston näkökulmista medialle. Verkosto pyrkii parantamaan kaikkien köyhyysriskissä olevien ihmisten asemaa Suomessa mukaan lukien maahanmuuttajat sekä turvapaikanhakijat, ja vähentämään vastakkainasettelua eri ihmisryhmien välillä.

EAPN-Fin osallistuu mahdollisesti **Sosiaalifoorumin** sekä **SOSTEristeilyn** (4.-5.10.) sisällölliseen toteuttamiseen omalla panoksellaan yhteistyössä jäsenyhteisöjen kanssa.

Vuonna 2016 verkosto **viestii vahvemmin 17.10 YK:n Köyhyyden ja syrjäytymisen vastaisesta teemapäivästä**. Verkosto vahvistaa myös yhteistyötä Asunnottomien yö -kansalaisliikkeen kanssa ja viestii Asunnottomien yön tapahtumista eri puolilla Suomea.

Vuonna 2016 jatketaan **yhteistyötä Eduskunnan köyhyysryhmän, Kuka kuuntelee köyhää -verkoston ja SOSTEn kanssa järjestämällä yhteisseminaareja**. Vuoden 2016 seminaarien teemat tarkentuvat vuoden aikana.

Syksyllä 2016 käynnistetään **kuntavaalivaikuttamisen suunnittelu** seuraavan vuoden vaaleja varten.

Verkoston sisällöllisen työskentelyn peruspilareina ovat työryhmät. Toimintavuonna jatkavat toimintaansa Lasten köyhyys -työryhmä, Terveys ja köyhyys -työryhmä sekä Sosiaalipoliittinen työryhmä. Kokemusasiantuntijuus -työryhmää aktivoidaan uudelleen vuoden 2016 aikana. Työryhmät toimivat itsenäisesti ja valmistelevat yhteiskunnallista vaikuttamista, joka kanavoidaan EAPN-Finin hallituksen kautta. Tarpeen mukaan voidaan perustaa myös lyhytaikaisia työryhmiä tietyn asian tai tapahtuman valmistelemiseksi.

Lasten köyhyys -työryhmä seuraa tema-alueensa ajankohtaisia kysymyksiä ja ottaa niihin kantaa.

Terveys ja köyhyys -työryhmä toimii pitkäaikaissairaiden ja vammaisten ihmisten sosiaaliturvan edunvalvojana. Työryhmä seuraa ajankohtaisia sosiaali- ja terveysturvaan liittyviä kysymyksiä kaikkein heikoimmassa asemassa olevien kannalta ja tekee konkreettisia ehdotuksia ja toimenpiteitä ongelmien ratkaisemiseksi.

Sosiaalipoliittinen työryhmä seuraa yhteiskuntapolitiikassa ja sosiaalipolitiikassa yleisesti tapahtuvia muutoksia. Keskeisenä tehtävänä on erityisesti köyhyyttutkimuksen seuranta sekä pureutuminen köyhyyden syihin ja seurauksiin laaja-alaisesti. Työryhmä toimii myös EAPN:n EUISG-työryhmän kokousten valmisteluryhmänä.

Kokemusasiantuntijuus-työryhmän toimintaa kehitetään yhdessä PeP-toiminnan, journalismipalkinto-projektin ja kansallisen köyhyyttä kokeneiden tapaamisen kanssa.

3. KÖYHYTTÄ JA SYRJÄYTYMISTÄ KOKENEIDEN OSALLISUUDEN VAHVISTAMINEN

EAPN-Fin vaikuttaa siihen, että yhteiskunnallisessa päätöksenteossa päätösten vaikutuksia arvioidaan johdonmukaisesti kaikkein heikoimmassa asemassa olevien ihmisryhmien kannalta. EAPN-Fin:in tavoitteena **on lisätä köyhyyttä ja syrjäytymistä kokeneiden kuulluksi tulemistä ja osallisuutta poliittisessa päätöksenteossa**. Tätä

varten vahvistetaan verkoston kokemusasiantuntijuus-työryhmän toimintaa sekä EAPN-Fin:in jäsenkuntaa siten, että kokemusasiantuntijuus saisi nykyistä enemmän jalansijaa verkostossa.

EAPN-Fin vastaa Suomen kansallisen delegaation lähettämisestä **Köyhyyttä kokeneiden eurooppalaiseen tapaamiseen** (European Meeting for People Experiencing Poverty, PEP) Brysseliin. Tähän liittyvää kansallista suunnittelua ja seurantaa vahvistetaan koko toimintavuoden kestäväksi toimintaprosessiksi.

EAPN-Fin käynnistää vastaavanlaisen **kansallisen köyhyyttä kokeneiden kuulemistapahtuman suunnittelun**. EAPN-Fin ehdottaa, että valtioneuvosto tapaisi yhtenä päivänä köyhyyttä kokeneiden delegaatiot. Tapaamisella olisi etukäteen sovitut teemat, joita valmisteltaisiin pitkin vuotta. Tilaisuudessa ei vain tuotaisi esiin epäkohtia, vaan pyrittäisi myös löytämään ratkaisuja. Tavoitteena on vuosittainen tapahtuma.

Eduskunnan Köyhyyssryhmä on luvannut tukea tapahtuman toteutusta. Tapahtuma kytetään EU:n köyhyyttä kokeneiden tapaamiseen (European Meetings of People experiencing Poverty) sekä Köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnan eurooppalaisen foorumin tapaamiseen (Annual Convention of the Platform against Poverty and Social Exclusion). Tehdään yhteistyötä myös Kuka kuuntelee köyhää? -verkoston kanssa.

4. VERKOSTON DEMOKRATIAN, HALLINNON JA RESURSSIEN VAHVISTAMINEN

Verkostolla on **yleiskokouksen** valitsema **hallitus**, johon kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja 8-12 jäsentä. Hallitus kokoontuu toimintavuoden aikana 6-8 kertaa. Yleiskokous, jossa jokaisella jäsenyhteisöllä on yksi ääni, kokoontuu kerran vuodessa loka-marraskuussa. Hallitus voi asettaa eri asioita hoitamaan työryhmiä (ks. kohta 2.). Hallituksen toimintaa kehitetään niin, että vastuut eri kokonaisuuksista jakautuvat entistä selkeämmin eri hallituksen jäsenten kesken.

Verkoston voimavaroina ovat jäsenet, heidän antamansa taloudellinen ja toiminnallinen panos, sekä työskentely sidosryhmien ja köyhyyttä ja syrjäytymistä kokeneiden kanssa.

EAPN-Finin kotijärjestönä on SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry, mikä tarkoittaa, että SOSTE ry tarjoaa verkostolle osa-aikaisen sihteerin ja taloushallinnon palvelut. Vuoden aikana pohditaan myös muita lisärahoitusmahdollisuuksia (esim. RAY:n teemahaut, korkeakouluharjoittelijan palkkaaminen).

EAPN Eurooppa kustantaa osallistumisen Euroopan verkoston toimintaan matkojen ja majoituksen osalta.